

Padákové roty.

Návrh na organizaci, výzbroj a výcvik.

Letecké výsadky se stávají ve většině evropských armád theoreticky běžnou věcí, a také v praxi byly již první krůčky překonány. Vojenské odborné časopisy se zajímají velmi podrobně o možnosti padákových útoků a v poslední době uvažuje o nich zejména Německo.

Skutečný padákový výcvik je značně rozšířen v Rusku (tam bylo k seskokům použito i psů, určených k dodávání zpráv) a také ve Francii byly zřízeny dvě padákové roty. V Itálii byly utvořeny svazy fašistické mládeže pro seskoky padákem a také Turecko provádí podobný výcvik.

U nás byla theorie leteckých výsadků podrobena několikrát různému zkoumání a Vojenské rozhledy od roku 1934 přinesly o tom několik článků (č. 2/1934, 9/1934, 5/1935, 2/1936).

Chci se pokusit o konkrétní řešení padákové roty. Je to jen návrh, který by mohl být propracován a zlepšen teprve po jistých zkušenostech a širší spolupráci odborníků.

Úkol leteckých výsadků je dvojího typu: buď jde o vysazení menších jednotek k účelům záškodnickým, zpravodajským a p., nebo o vysazení větších jednotek s úkoly čistě bojovými.

První způsob výsadků byl prováděn v jistém měřítku ve světové válce a historické zprávy o tom se rozhojňují. Byl prováděn i po válce při různých cvičeních i v bojích na odlehlých frontách a počítá se všeobecně s tím, že ho bude v příštím větším konfliktu určitě použito. Nikdy nebývá v literatuře pochybováno o možnosti vysazovat padáky menší jednotky s úkoly destrukčními.

O druhém způsobu se sice uvažuje dost, ale názory na to se dosud rozcházejí. Vyskytují se názory skeptické, které tvrdí, že ruské případy mají význam jen propagační a že se podobného způsobu boje v hustě zalidněné střední a západní Evropě nedá vůbec použít (v Itálii plk. Biffi, v Německu mjr. Lehman a p.).

Oba druhy úkolů jsem zhruba nahodil jen proto, aby nám daly základ pro další úvahy o podrobnostech úkolů.

Úkoly, které doporučuji svěřit padákovým jednotkám, jsou tyto:

1. činnost záškodnická nebo i zpravodajská v nepřátelském týlu;
2. úkol předvoje pro větší letecký výsadek. V tomto případě se padákové jednotky snesou jako první na zem, zmocní se jistého území a udržují je, aby mohly přistat další letouny a vysadit normální bojové jednotky;

3. spoluúčast při obraně proti leteckým výsadbám;

4. spoluúčast při ničení v rámci boje vlastních pozemních vojsk při nepředvídaných nutných případech (armádní záloha ženijního vojska pro vytváření přehrad ničení).

Domnívám se, že v některých armádách je pokládán úkol druhý za hlavní a úkol třetí a hlavně čtvrtý nebývá padákovým jednotkám svěřován. Přesto však pokládám za hlavní úkol první, a to proto, že provádění tohoto úkolu je nepochybné, osvědčilo se a všechny odborné hlasy očekávají v příštím konfliktu uskutečnění této myšlenky ve větším měřítku. Naopak, o úkolu druhém se vyskytují vážné pochyby, což ovšem není důvodem, abychom jej pominuli.

Dále nutno vzít v úvahu, že obratné ničení v týlu nepřítel, prováděné poměrně malými hlídkami, může mít i větší účinek než vysazení několika praporů. Vysazené prapory mohou sice dosáhnout úspěchu taktického, který se projeví v jistém úseku fronty, důkladné ničení může se však v svých důsledcích projevit v rozsáhlé oblasti výrobního a dopravního procesu uvnitř státu a může způsobovat značné poruchy a nervositu obyvatelstva i v nejvzdálenějších místech nepřátelského státu.

Třetí úkol — spoluúčast na obraně proti padákovým jednotkám — svěřil bych padákové jednotce proto, že vlastní padákové jednotky budou znát nejlépe způsoby boje těchto nepřátelských jednotek. Ale padákové jednotky samy nemohou zcela převzít úkol obrany proti nepřátelským leteckým výsadbám, poněvadž jich bude poměrně málo a poněvadž protipadáková obrana musí se zakládat na účasti orgánů občanských, má-li být účinně chráněno území celého státu.

Čtvrtý úkol vyplývá z požadavku, aby bylo využito padákových jednotek do poslední nitky. Padákové jednotky jsou do jisté míry jednotkami pokusnými a můžeme připustit, že jich nebude možno z jakéhokoliv důvodu užít pro jejich hlavní úkol. Určujeme jim proto úkol vedlejší, ničení v rámci vlastních vojsk, který není daleko svým obsahem od úkolu hlavního.

Z uvedených úkolů můžeme si určit výcvikovou osnovu, kterou musí každý příslušník padákové jednotky ovládnout. Odstavce této osnovy, srovnané podle použití při provádění hlavního úkolu, jsou:

1. Skákání padákem; tyto seskoky padákem jsou jen pomůckou k vykonání hlavního úkolu, ale jsou také předpokladem správného provedení.

2. Útočný boj na malou vzdálenost s nepřitelem v okamžiku dosažení nepřátelského týlu a boj obranný při zajištění území k vysazení větších taktických jednotek v týlu nepřítel. Úkoly této obrany jsou jen krátkodobé, neboť je nutno, aby vlastní vysazení dalších jednotek následovalo hned za padákovým předvojem.

3. Útočný boj pro úkoly vyplývající ze spoluúčasti padákových rot při obraně proti leteckým výsadbám.

4. Ničení všech důležitých průmyslových zdrojů a komunikačních tepen a z toho vyplývající znalost jejich nejcitlivějších míst. Tento výcvik je hlavní částí výcvikové osnovy padákových jednotek.

5. Orientace v terénu ve dne i v noci za všech podmínek, znalost části nepřátelského území, v němž má být rota jednou nasazena, a dokonalá znalost nepřátelské řeči, aby byla umožněna činnost zpravodajská.

Těmito úvahami máme dány hrubé předpoklady pro výběr důstojníků a mužstva padákových jednotek, jak tyto jednotky vytvořit, vyzbrojit a vycvičit a jaké jim dát podmínky pro válečnou i mírovou službu.

Padákové jednotky by měly být organisovány v samostatných rotách u ženijního vojska.

Jednotky větší než roty by bylo sotva možno vytvořit, poněvadž padákových jednotek nemůže být zatím mnoho a při tom musí být rozmístěny na několika vhodných místech státu s hlediska obranného zpravodajství a k usnadnění úkolu padákových rot v boji proti nepřátelským leteckým výsadbám.

Organisování padákových rot u ženijního vojska odůvodňují jejich hlavním úkolem, t. j. ničením, v němž musí dosáhnout nejlepšího výcviku.

Padákové jednotky by měly být umístěny poblíž důležitých komunikačních uzlů a poblíž leteckých posádek. Komunikační uzly jsou důležité pro rychlý přesun padákových jednotek do míst ohrožených nepřátelským leteckým výsadbem. Také plnění dalšího úkolu — ničení v rámci vlastní armády — vyžaduje rychlých přesunů. Byly-li by padákové jednotky armádní zálohou pro nepředvídaná rozsáhlá ničení, nelze je situovat na jeden směr.

Blízkost leteckých posádek je podmínkou výcviku v seskocích padákem.

Podle umístění padákových jednotek a podle jejich předvídaného úkolu by bylo radno padákové jednotky specialisovat jen na jednoho nepřítele. Je totiž velmi žádoucí požadavek, aby všechno mužstvo na konci svého výcviku ovládalo dokonale nepřátelskou řeč. Zpravodajskou úlohu nelze provozovat bez znalosti řeči a části padákových jednotek se při plnění úkolu dostanou často do situace, z níž je může zachránit právě dokonalá znalost řeči. V míru se zpravodajský výcvik omezí na evidenci a tudíž není dobře možno třístit pozornost roty na dva nepřátele; ani by nebylo asi možno ovládnout dva jazyky.

Doplňování mužstva a důstojníků by bylo prováděno jen z dobrovolníků a pečlivějším výběrem.

Fysické vlastnosti dobrovolníků musí být ovšem přezkoumány lékaři. Stáří presenčně sloužících vojáků je konstantní, z důstojníků by byli bráni co nejmladší, aby mohli dlouho sloužit u padákové jednotky.

Organisace roty. Padáková rota by byla samostatnou jednotkou, podřízenou přímo velitelství sboru, v některých věcech přímo MNO. K velitelství roty by patřil velitel roty a jeho zástupce (zároveň zpravodajský důstojník) a pomocné družstvo. Padáková rota by měla tři až sedm čet; každá četa po třech družstvech. Velitelem čety by byl důstojník, zástupcem velitele čety děle sloužící četař. Velitelé družstev by byli jen děle sloužící poddůstojníci.

Družstvo o 10 mužích by bylo organisováno obdobně jako pěší družstvo; bylo by vhodnou skupinou k převezení jedním letounem, i když by bylo zesíleno pro převoz buď o velitele čety, roty nebo specialistu.

Výzbroj padákových rot by byla obdobná výzbroji pěších rot. Každé družstvo by mělo lehký kulomet, ale navíc by byl každý muž vycvičen dokonale ve střelbě z pistole a také by byl pistolí vyzbrojen. Družstvu by se hodilo několik kulometných pistolí. Kromě toho by bylo vyzbrojeno ručními granáty.

Tato výzbroj je přidělena převážně s hlediska pěšího boje a má hlavní význam při úkolech boje proti nepřátelským leteckým výsadbám. Francouzské prameny udávají do výzbroje padákových rot též protitanková děla, aby padáková rota mohla bezpečně zajistit terén pro přistání pěchoty z letounů. Domnívám se, že je to zbytečné, poněvadž letecký výsadek musí být proveden s překvapením.

Speciální výzbroj ženijní po případě spojovací bude vydán každému družstvu před úkolem v takovém množství, jak nařízený úkol bude vyžadovat.

Důležitou otázkou bude, jak upevnit jednotlivé součástky výstroje na těle skokanově, aby při seskoku nepřekážely. Zkušenosti o této věci sice je dost, ale s podrobným výpočtem tohoto materiálu se v literatuře nesetkáváme. Těžší součásti výzbroje budou musit být shazovány s letounů zvláštními padáky.

Bylo by žádoucí, aby padáková rota byla motorisována. Motorisace by velmi přispěla k výcviku pro hlavní úkol padákových jednotek. Výcvik by se totiž mohl dít tak, že by nebyly prováděny vždycky skutečné seskoky, nýbrž letoun by byl nahrazen nočním přesunem v autech.

Rozvrh výcviku by mohl být upraven asi takto:

Mužstvo nastoupí k padákové rotě až v třetím měsíci po nastoupení do presenční služby, aby bylo dost času k dobrovolným přihláškám jednotlivců a k jejich posouzení.

Bylo by vybráno od všech zbraní po základním výcviku. Menší roznosti ve výcviku nemají v této době ještě zásadního významu.

Všechno mužstvo, které by bylo navrženo k padákové rotě, by bylo ještě podrobně přezkoušeno zvláštními zkouškami, zda tělesně i duševně vyhovuje, a teprve potom by mohlo být zařadeno k padákové rotě.

Výcvik padákové jednotky by obsahoval:

1. pokračování výcviku v pěchotním boji se zvláštním zřetelem k obraně na místě a k rychlým úderům proti menším jednotkám,

2. výcvik ženijní se všemi druhy ničení. V tomto výcviku by bylo nutné seznámit všechno mužstvo informativně s veškerým zařízením, kterého lze užít k ničení, s konstrukcí těchto zařízení, s jejich citlivými místy a především s nejrychlejším a nejúčinnějším způsobem ničení,

3. výcvik v seskocích padákem, nejprve s věže a pak s letounu. Po dokonalém výcviku jednotlivce by se přikročilo k výcviku skupin, jež hlavním účelem by bylo dosáhnout co nejrychlejšího vyskakování z jednoho letounu.

Tento výcvik by byl v prvním výcvikovém roce rozvržen tak, že by ke konci roku byl voják vycvičen ve všech těchto druzích tak, aby byl schopen jít do pole.

V druhém výcvikovém roce by se prováděl jednak zdokonalovací výcvik, jednak, a to hlavně, by se konala cvičení s přesnými úkoly za noci a v neznámých krajinách na zařízeních, jež by byla popsána nebo zobrazena fotograficky asi v tom rozsahu, jak bude možno připravit popisy cílů z nepřátelského území.

Výcvik poddůstojníků by mohl být konán teprve tehdy, až by se při výcviku projevila schopnost jednotlivců. Toto rozpoznání schopných jednotlivců by si vyžádalo delší doby, protože by musilo být vyzkoušeno prakticky.

Po vybrání nejschopnější části mužstva by byly zřízeny poddůstojnické kursy, které by obsáhly jen menší část denního výcviku. Jinak by se dál výcvik poddůstojníků s mužstvem, poněvadž rota je příliš malou jednotkou, aby mohl být tento výcvik prováděn podle dosud platných zásad. Tohoto způsobu lze též užít proto, že by rota měla větší počet déle sloužících poddůstojníků.

Výcvik důstojníků by předpokládal nábor velmi mladých dobrovolníků, kteří by musili projít týměž výcvikem jako mužstvo, a získávali by ovšem také zkušenosti v cizině.

★

Tím by snad bylo řečeno v hrubých rysech vše, co je nutné k všeobecnému návrhu na možnosti organizace, výzbroje a výcviku padákové rot. Velmi rád přiznávám, že je v uvedeném návrhu dost věcí, o kterých by se dalo diskutovat, ale tak tomu musí být i u zbraní a doktrin již pečlivě prostudovaných a vyzkoušených. Jinak by se jakýkoli vývoj zastavil. Tím více je pochybných otázek v materii, která je dosud v stavu zrodu nejen u nás, ale konečně i u armád, jež padákové jednotky už dlouho prakticky zkoušejí.

Pěchota u nás a v cizině.

Skpt. jezd. Josef E. Š r a m l:

Plamenomet jako zbraň útočných vozidel a zbraň k jich potírání.

I.

Plamenomety jsou svým původem starověká zbraň a bylo jich užíváno v metání t. zv. řeckého ohně ze sifonů; z doby středověké jsou známy podobné přístroje z popisu upsalského arcibiskupa Magnuse. Moderní plamenomet byl krátce před válkou sestrojen v Německu podle patentu ing. Fiedlera a zaveden roku 1912 v německé armádě.

Původně byly plamenomety určeny k obraně pevností a opevnění. Pokusy s nimi konal v Německu před válkou mjr. Reddemann, pozdější organizátor plamenometných oddílů ve světové válce. Když se zdařilo na počátku světové války sestrojit plamenomety přenosné, staly se náraz zbraní útočnou, která doprovázela úderné jednotky (Sturmtrupps) přímo v útoku a byla uplatňována hlavně v boji na ztečnou vzdálenost při dobývání zákopů a zdolávání takových odporů, které neumlčely ostatní prostředky. Plamenomety byly jednou z nejhroznějších válečných zbraní, protože stříkaný a tekoucí oheň ničil vše, co do okruhu jeho působnosti přišlo, a nemohl být vhodně hašen. Vedle ničivosti byl tu i ohromný morální účinek, který vydobyl této zbraní, ovládané zvlášť k tomu vycvičenou obsluhou (ženisty), velmi četných úspěchů. Možno říci, že v boji na ztečnou vzdálenost nebylo za světové války hroznější a ničivější zbraně. Od roku 1915 byly v armádách organizovány celé oddíly, které byly vybavovány celkem třemi druhy plamenometů; byly to:

1. malé, přenosné, vážící asi 25 kg, donosnosti 18—25 m, vyžadovaly 2 mužů obsluhy,
2. střední, přenosné, vážící asi 40 kg, donosnosti 20—30 m, vyžadovaly 3—4 mužů obsluhy,

3. velké, stabilní nebo přenosné, vážící 80—100 i více kg, donosnosti 80 m, s větším počtem obsluhy.

Podle obsahu nádrže a určitého tlaku bylo možno vrhat plameny nepetržitě 15—60 vteřin; přerušovaně v intervalech 1 vteřiny až 4 min. Pak bylo nutno přístroj znovu naplnit. Obsluha plamenometu byla opatřena zvláštními maskami na obličej a rukavicemi (asbestovými), což ji chránilo proti žáru plamene.

II.

Plamenomet v útočném vozidle.

Tank v okamžiku, kdy se dostatečně přiblížil k nepřátelským liniím (20—50 m), počne ze svých boků oboustranně vrhat plameny do vzdálenosti 1—30 m asi podobným způsobem jako kropicí auto. Při rychlosti 12 km/hod. může z nádrže obsahu asi 100 l pokropit prostor do hloubky asi 50 m, to je území $2 \times 6.000 \text{ m}^2 / 2 \times 3.000 \text{ m}^2$, hořícími krūpějemi zápalné směsi ve formě deště. Plamenometem počne přímo působit do nepřátelských okopů a zákopů. Protože plamenomet vrhá oheň v parabole, zasáhne jím nepřítele v úkrytech. Plamen působí žár a kouř, který ničí vše, co se do jeho dosahu dostane. Nehledě k ničicím účinku, dosáhne se i velkého morálního otrěsu nepřítele, který nemá prostředku, aby přímému ohni čelil. Plamenometem udržíme nepřítele na vzdálenost 30—60 m od vozidla.

Umístění plamenometů v tanku bude činit určité technické obtíže, ale lze je překonat. Jsou to jednak jeho rozměry a váha, jednak způsob obsluhy. Je úkolem techniků tuto věc vyřešit. Lze to provést buď konstruováním plamenometů se speciálním určením pro tanky, aby při jich uložení a obsluze bylo využito vhodných míst jako při ukládání zbraní do ÚV., nebo umístěním přenosných plamenometů vhodného typu a adaptací tanku pro jejich obsluhu. Po mém názoru by měly být malými plamenomety opatřeny všechny tanky středního a velkého typu, aby jich mohly užít ke své obraně na krátké vzdálenosti a aby jimi působily do hluchých prostorů ÚV. V každé tankové jednotce by byl zařazen určitý počet tanků s většími plamenometry, které by jich užily k ofensivním účelům, hlavně k čištění nepřátelských zákopů a úkrytů. Plamenometů lze po mém soudu užít vhodně i k rychlé asanaci terénu zamořeného resistantním plynem (yperitem), tím způsobem, že se vypálí porost — traviny a p., na nichž se yperit usadil. (V Rusku i v Německu se konají podobné pokusy, Stolzberg v Hamburku doporučuje vypalování jako jeden z nejúčinnějších prostředků proti yperitu a jiným resistantním bojovým chemickým látkám.) Plamenometný tank by mohl provádět okamžitou asanaci předpolí nepřátelského postavení, které je chráněno podobnými bojovými chemickými látkami.

III.

Plamenomet jako zbraň proti ÚV.

Plamenomet jako zbraň proti ÚV. na krátké vzdálenosti od 60 m blíže je velmi vhodným pro obránce, počne-li jím působit z postavení, t. j. z krytu, který tank nemůže svými zbraněmi zničit — z betonových stanovišť, ze sklepů, z kaveren a p. Vrháním hořící tekutiny na průzory, štěrby a jiná místa tanku lze dosíci zatékání hořící tekutiny do tanku a možno jej tímto způsobem přivést k výbuchu; kouřem a ohněm zničme pozorovací zařízení, oslepíme posádku vozidla. Hořlaviny na ÚV. vrhali roku 1930 s velkými úspěchy Indové při odboji proti anglickým vojskům v Bengálsku a válečná historie uvádí rovněž několik případů použití plamenometů v boji proti ÚV. (hlavně v boji o osady).